

Predmet: Sima Bogdanović i drugi – slučaj Skočić (Zvornik V)

Broj predmeta: K.Po2. 42/10

Glavni pretres: 20.10.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Ispitivanje svedoka-oštećenog Zije Ribića

Do rata u Bosni i Hercegovini, sa svojom porodicom – majkom Šefkom, ocem Ismetom, bratom Sabrijom i sestrama Amasom, Suadom, Zlatijom, Zlatom, Zijadom i Ismetom – živeo je u selu Skočić u opštini Zvornik. U tom selu živeli su Muslimani, Srbi i Romi. Po početku rata njegova porodica provela je neko vreme u Loznici, ali su se vratili upravo na dan kada se desio kritični događaj. Jedan od komšija Srba, policajac Boban, nagovarao ih je da ne odlaze iz sela, jer im se ništa loše neće desiti i savetovao im da tokom noći borave u kući rođaka Hamdije Ribića i da će im on, ako bude bilo potrebno, pomoći. Jedne večeri oko 20:00 časova selom je prošlo više vojnih kamiona i džipova. Ubrzo su došli do dvorišta kuće Hamdije Ribića, gde je bilo oko tridesetak okupljenih Roma. Iz vozila su izašli srpski vojnici u maskirnim vojnim uniformama. Prvo su sve njih isterali iz kuće, pretresli ih i tražili oružje, novac i zlato. Neke su jako istukli, nakon čega su žene i decu naterali da uđu u jedan a muškarce u drugi kamion. Krenuli su prema Kozluku i zaustavili se nakon nekog vremena. Vojnici su jedno po jedno lice izvodili iz kamiona i odvodili ga do prednje strane kamiona, odakle se čuo kratak rafal. Pre njega su izveli njegovu majku, koja je u rukama nosila njegovog mlađeg brata Sabriju, a potom sestru Zlatiju, koju je neko od vojnika silovao pored kamiona. U strahu, govorio je da hoće kod majke, a vojnik i devojka koji su ga spuštali iz kamiona rekli su mu nešto u smislu: *Sad ćeš otići kod majke, ne boj se*. Druga dvojica vojnika su ga odveli ispred kamiona, pored ivice neke jame i rekli mu da stoji mirno. Čuo je pucanj, osetio ubod u vrat i pao na zemlju, nakon čega su ga vojnici bacili u jamu gde je pao na tela ubijenih. Nekoliko minuta bio je bez svesti, a kada se osvestio ispuzao je preko tela i izašao sa druge strane jame. Za sobom je čuo pucnje, ciku i plač svojih rođaka. Prošao je kroz šumu, ušao u neku napuštenu kuću i sakrio se u veliku kartonsku kutiju, gde je proveo noć. Kada se sutradan ujutru probudio video je ranu na levoj ruci, a kosa mu je bila ulepljena od sasušene krvi. Izašao je iz kuće i pošao seoskim putem prema mestu na kome je video dim iz odžaka. Ispred neke kuće video je ženu. Kada ga je ugledala, ušla je u kuću iz koje su ubrzo izašla dva vojnika u SMB uniformama. Uplašio se jer je ponovo video srpske vojnike, ali su ga oni umili, dali mu da jede i odveli ga u Dom zdravlja u Kozluk. Tokom puta video je perle od nakita njegove rođake i shvatio da je to mesto na kome su, prethodne večeri, srpski vojnici streljali njegovu porodicu. To je rekao vojnicima i jedan od njih je prišao jami i, nakon što je pogledao, rekao im je da požure. U Domu zdravlja nalazili su se pripadnici iste jedinice koja je prethodne večeri izvršila streljanje. To je shvatio jer je među njima prepoznao Draganu, plavokosu pripadnicu jedinice, koju je video u dvorištu Hamdijine kuće i na kamionu. Vojnika koji ga je doveo čvršće je stegao za ruku, ali mu iz straha nije rekao da ih je prepoznao. Uveli su ga unutra i previli mu rane. Jedan vojnik je otišao kod komandanta koga su zvali *Simo četnik* i tražio mu vozilo kako bi ga odveli do bolnice. Nije pristao na predlog kapetana da ga ostave, već su ga vozilom koje je vozio neki pripadnik te jedinice odvezli do bolnice u Zvorniku. U bolnici je bio sve do 1994. godine, a nakon toga u Dečijem domu u Igalu. Dugo je verovao i nadao se da je makar neko od članova njegove porodice preživeo, pogotovu sestre koje su iza njega ostale u kamionu, ali sve do sada nema nikakvih naznaka da je

neka od njih živa. Posmrtni ostaci njegovog oca nađeni su u masovnoj grobnici na Crnom vrhu, majke na nekom drugom mestu, ali nema posmrtnih ostataka njegovih sestara i brata.

Pitanja predsednika veća

Ne seća se tačnog datuma kada se ovo desilo, ali s obzirom da u otpusnoj listi iz bolnice stoji da je primljen 13.07.1992. pretpostavlja da se sve to dešavalo 12.07.1992. godine. Ne zna zašto im komšija Boban nije pomogao, s obzirom da je njegova kuća udaljena samo pedesetak metara, te da je mogao da čuje i vidi šta im se dešavalo. Od dolaska vojnika do polaska kamiona prošlo je petnaestak minuta. Video je da su lice, glava i gornji deo tela njegovog oca bili krvavi. Vojnika je bilo oko 40-50. Bili su obučeni u zelene maskirne uniforme i vojničke čizme, imali su i neke ambleme, a neki su imali brade. Bili su naoružani puškama sa bajonetima i pištoljima. Njegovu sestru Zlatiju su izvela dvojica vojnika, srušili su je na samom izlazu iz kuće i držali dok ju je treći silovao, nakon čega su je gurnuli među ostale zarobljene. Neku od devojaka vojnici su odveli na sprat kuće odakle je čuo jauke. Pre zaustavljanja na mestu gde je vršeno streljanje zaustavljali su se još jednom. Njegova majka je bila u devetom mesecu trudnoće i u rukama je nosila njegovog brata Sabriju. Pre streljanja vojnici su još jednom silovali njegovu sestru Zlatiju.

Pitanja zamenika tužioca

Među vojnicima bile su dve naoružane devojke u uniformama. Jedna od njih, koju su vojnici oslovljavali sa Dragana, više puta udarila je nekog zarobljenika. Ime *Sima četnik* čuo je sutradan kada je među vojnicima koje je video u Domu zdravlja, prepoznao vojnika koji je bio kod kamiona i odvodio zarobljene na streljanje. Dok su se kretali kamionima vojnici su im zabranili da vrište i galame. Kuknjava i plač počeli su kada su kamioni stali. Mesto gde su izvođeni iz kamiona i streljani, delimično je bilo osvetljeno svetlima drugog kamiona.

Pitanja branilaca optuženih

Video je kada su trojica vojnika iz kuće izvela njegovu sestru Zlatiju, dvojica su joj pocepala bluzu i dimije, srušili je na zemlju i držali joj ruke, a treći je svukao pantalone i legao preko nje. To isto ponovilo se i pre nego što je streljana. Tada nije znao da su je silovali, već je to shvatio kasnije. U Zvorničkoj bolnici osim fizičkih povreda lečio se i od nekih psihičkih problema.

Pitanja optuženih

U selu kroz koje je prošao sa vojnicima koji su ga vodili do Doma zdravlja nisu sreli ljude.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Vojnici su bili raspoređeni u kući, dvorištu i na ulici ispred Hamdijine kuće. Nakon ovog događaja saznao je da je vojnik koji se zvao Damir, komandovao vojnicima koji su ih tukli i streljali. Tokom boravka u bolnici u Zvorniku, iz straha po svoj život, nije razgovarao o događaju u kome je ubijena njegova porodica. Kasnije je saznao da su, osim njega, preživjele jedna devojka i dve devojčice, koje se u ovom postupku pojavljuju kao zaštićene svedokinje. Osim Dragane video je i drugu uniformisanu i naoružanu žensku osobu. Dragana je imala plavu, a ta druga devojka crnu kosu, srednje dužine. Obe su bile niže i sitnije građe. U blizini Hamdijine kuće bilo je dosta srpskih kuća u kojima su tada živeli Srbi, ali niko od njih nije pokušao da im pomogne. Doktorki Ljiljani u zvorničkoj bolnici pričao je šta se desilo njegovoj porodici, i ona je pokušavala da ga uteši.

Pitanja članova veća

Pre streljanja, njegova majka je videla silovanje svoje ćerke, plakala je i pokušavala da joj

pomogne, ali joj drugi vojnici nisu dozvolili da joj priđe. Video je kada su vojnici njegovog oca udarali kundakom puške u stomak i glavu i čuo je da su mu tražili zlato i pare. Žene su molile da poštede decu, molile su za svoje muževe, ali se vojnici nisu obazirali.

Ispitivanje svedoka-oštećenog Šerifa Aganovića

Pre rata u Skočićima su živeli Muslimani, Srbi i Romi. Romske kuće su se nalazile na sredini sela. Sve tri nacionalnosti živele su skladno i međusobno se pomagale. Neposredno pred rat, živio je u kući sa suprugom, tastom i taštom, Nurifom i Melom Biberović. Jednog dana predveče, dok je obavljao uobičajene poslove, seoskim putem prošao je neki kamion i automobil marke *wartburg* bez auspuha koji je mnogo dimio i stvarao veliku buku. Video je da su otišli do seoske džamije i ubrzo je na tom mestu video veliku prašinu i čuo eksploziju. Pozvao je ženu i rekao joj da idu kod njegovih roditelja. Dok su išli putem, pored njih prošli su kamion i *wartburg*. Sklonio se iza sena dok oni ne prođu, a njegova žena je nastavila dalje i od tada je više nikada nije video. Kamion se zaustavio kod kuće Hamdije Ribića, u kojoj je bilo 33 Roma. Vojnici koji su izašli iz kamiona i automobila odmah su počeli da tuku Rome, koji su zapomagali. Sakrio se u nekom žbunju, odakle je mogao da čuje šta se dešava u dvorištu. Čuo je kada su trojica vojnika razvalila vrata kuće Arifa Nuhanovića i izveli ga iz kuće, a zatim i njegove jauke. Sve to je trajalo 30-40 minuta, kada je čuo da su vojnici povikali *O-ruk*, nešto ubacili u kamion i govorili *Penji se, brže, brže*, nakon čega su kamion i auto otišli prema Kozluku. Usudio se da se pokrene tek nakon tri-četiri sata i ušao je u Hamdijinu kuću gde je video razbacane lične stvari i lokvu krvi. Nekoliko dana proveo je u selu krijući se, a onda je otišao za Srbiju. Kasnije je saznao da su svi Romi streljani osim njegove sestre, zaštićene svedokinje *Alfa*, i dve njegove bratanice, zaštićene svedokinje *Gama* i *Beta*.

Pitanja predsednika veća

Dok je bio sakriven u žbunju video je vojnika koji je u neku od kuća ušao kroz prozor, prošao kroz kuću i izašao takođe kroz prozor. Dok je prolazio kroz svoje selo video je da Srbi odnose pokretne stvari iz njihovih kuća. Njegovi tast i tašta tu noć su proveli u kući gde ih srpski vojnici nisu našli. Dok je pokušavao da pređe most na Šepku, srpski policajci odveli su ga u Zvornik gde se odjavio i dobio propusnicu za prelazak u Srbiju, nakon čega je otišao u Sremsku Mitrovicu.

Pitanja branilaca optuženih

Zaštićena svedokinja *Alfa* bila je kod njih u poseti u Nemačkoj, nakon čega je odlučila da se vrati u Kruševac, gde je tada živela sa bivšim pripadnikom jedinice *Simini četnici*. Preko nje su stupili u kontakt i sa bratanicama, zaštićenim svedokinjama *Beta* i *Gama*. Svedokinja *Beta* je ubrzo došla u Nemačku, gde i sada živi, a svedokinja *Gama* živela je sa čovekom sa kojim se rastala pre godinu dana i sada živi sa svojom braćom u Bosni i Hercegovini. One su uvek odbijale da govore o onome što im se dešavalo za vreme rata.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Toga dan odvedeni su i ubijeni njegov otac Mehmet, majka Bisera, sestra Bisera (zvana Muradija), supruga Šerifa, bratanac Mirzet (zvani Šaban) Aganović, snaha Ešeda Aganović, bratanci Esed i Beriz Aganović. Oni su se zatekli u Hamdijinoj kući jer im je prethodno komšija Krsto rekao da budu tu zbog bezbednosti u slučaju da ih neko napadne, da bi im oni pomogli. Nakon nekoliko godina, komšija Krsto rekao mu je da nisu smeli da izađu iz svojih kuća i da im nisu pomogli iz straha za sopstveni život. Od Kozluka do Šepka putovao je sedam dana pešice, krijući se, sa

dvojom komšija. Neko vreme nadao se da su članovi njegove porodice živi, ali s obzirom da ih dugo nije bilo, shvatio je da su ubijeni.

Zaštićena svedokinja *Alfa* rekla mu je da je među vojnicima koji su Rome izveli i odvezli iz Hamdijine kuće bio *Sima četnik*, kao i da suona i njihove dve bratanice izvedene iz kamiona u Malešiću i da su tu provele neko vreme. Odbijala je da govori o onome što joj se dešavalo tamo. Iz kamiona ih je skinuo vojnik sa kojim je kasnije živela zaštićena svedokinja *Gama*. Do sada su pronađeni posmrtni ostaci njihovih roditelja i nekompletni posmrtni ostaci ostalih članova porodice.

Fond za humanitarno pravo